

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2017. június 29.

Európai Számvevőszék: Célzottabb támogatást kell nyújtani a fiatal mezőgazdasági termelőknek

Az Európai Számvevőszék legújabb jelentése szerint a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott uniós támogatás gyakran pontatlanul kijelölt beavatkozási logikán alapul, amelynek várt eredményeit és hatását nem határozták meg. A Számvevőszék szerint a támogatásnak célzottabban kellene elősegítenie a tényleges generációs megújulást.

Ellenőrzésünk a 40 évesnél fiatalabb mezőgazdasági termelőknek legtöbb támogatást folyósító négy uniós tagállamra (Franciaország, Spanyolország, Lengyelország, Olaszország) összpontosított. Ellenőreink jelentős különbségeket találtak az ún. első pillér – a fiatal mezőgazdasági termelőknek a közvetlen kifizetéseken felül 25%-ot juttató – kifizetéseinek irányítása, illetve az e termelők gazdálkodásának beindítását segítő második pilléres kifizetések irányítása között.

Az első pillér esetében a támogatás nem alapul megbízható igényfelmérésen, célkitűzése nincs összhangban a generációs megújulás ösztönzésének általános célkitűzésével, nem mindig erre rászoruló fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtják, és néha olyan mezőgazdasági üzemek részesülnek benne, amelyekben a fiatal termelőknek csak csekély szerepük van. A tagállamok nem koordinálják a fiatal mezőgazdasági termelőknek folyósított első pilléres kifizetéseket a második pillér keretében nyújtott támogatásokkal. A támogatást egységes formában nyújtják, amely a jövedelemkiegészítésen túl nem célozza konkrét szükségletek kielégítését. A közös monitoring- és értékelési keretrendszer nem tartalmaz eredménymutatókat.

Igaz, hogy a második pillér esetében is csak egy túl általános jellegű igényfelmérés szolgál a támogatások alapjául, ám a célok részben tükrözik a generációs megújulás ösztönzésének általános célkitűzését. A támogatás közvetlenebb módon ad választ a fiatal mezőgazdasági termelők igényeire, ami a földhöz, tőkéhez és ismeretekhez való hozzáférést illeti. A támogatás összege általában véve kapcsolódik az igényekhez, illetve azt egyes konkrét intézkedések (pl. biogazdálkodás bevezetése, víz- vagy energiatakarékos kezdeményezések) ösztönzése céljából modulálják. Az üzleti tervek hasznos eszközök, de minőségük eltérő volt az ellenőrzött tagállamokban. Az irányító hatóságok nem mindig alkalmaztak a legjobb projekteket előnyben részesítő kiválasztási eljárásokat.

„Elengedhetetlen, hogy eredményesen támogassuk a fiatal mezőgazdasági termelőket, mert csak így biztosítható, hogy a mezőgazdasági termelés nemzedékeken át fennmaradjon” – jelentette ki Janusz

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege itt tölthető le: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Wojciechowski, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. *„Mégis: arra nézve, hogy az intézkedések milyen végeredménnyel jártak, és hogy valóban segítik-e a fiatal mezőgazdasági termelőket, kevés bizonyítékot találtunk, elsősorban azért, mert az intézkedések nem voltak eléggé célzottak, és a mutatók minősége sem volt megfelelő.”*

Noha a 2007–2013-as időszak vége felé bevezettek kiválasztási kritériumokat a projektekre nézve, ezek alapján azonban nem lehetett a legjobb projekteknek prioritást adni, mert az alsó küszöbértékek vagy túl alacsonyak voltak, vagy meg sem határozták őket. Egyes tagállamokban a költségvetést már a programozási időszak legelején felhasználták, így a tevékenységüket később megkezdő termelők már nem juthattak támogatáshoz.

„Ahhoz, hogy a támogatás eredményes legyen, az kell, hogy az Unió és a tagállamok először is határozzák meg pontosabban, hogy kit kívánnak támogatni és milyen eredményt várnak el az európai segítségnyújtástól, majd összpontosítsanak az elért haladás mérésére” – tette hozzá Janusz Wojciechowski.

A Számvevőszék a következő ajánlásokat teszi a Bizottságnak és a tagállamoknak:

- biztosabb eredményeket adó igényfelmérésekkel, valamint a generációs megújulás elősegítésének célját is tükröző célkitűzések meghatározása révén tökéletesítsék a beavatkozási logikájukat;
- jobb projektkiválasztással és üzleti tervek alkalmazásával tegyék célirányosabbá az intézkedéseket;
- a tagállamok által kidolgozott követendő gyakorlatokat alapul véve javítsák a monitoring- és az értékelési rendszert.

A szerkesztők figyelmébe

Az Európai Unió (Horvátországot figyelmen kívül hagyva) mezőgazdasági termelőinek száma az utóbbi évtizedben rohamosan csökkent, a 2005. évi 14,5 milliőról a 2013-as 10,7 millióra. A fiatal mezőgazdasági termelők száma ugyanebben az időszakban 3,3 milliőról 2,3 millióra csökkent. Mivel a mezőgazdasági termelők száma minden korcsoportban csökkent, a fiatal mezőgazdasági termelők aránya nagyjából állandó, valamivel 20% feletti maradt. Jelentős különbségek vannak azonban az egyes tagállamok között.

A 2007–2020-as időszakban az Unió 9,6 milliárd eurót különített el a fiatal mezőgazdasági termelők támogatására a mezőgazdasági üzemek versenyképességének növelése és az agrárágazatban a generációs megújulás elősegítése céljából. A mezőgazdasági tevékenység elindítására vonatkozó második pilléres intézkedés tagállami társfinanszírozásával együtt a köztámogatás teljes összege elérte a 18,3 milliárd eurót. A 2007–2013-as időszakban közel 200 000 fiatal mezőgazdasági termelő kapott tevékenység elindítására irányuló uniós támogatást.

„A fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott uniós támogatásnak célzottabban kellene elősegítenie a tényleges generációs megújulást” című 10/2017. sz. különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu) 23 uniós nyelven.